

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ

УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
16 травня 2024 року

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВИТИ

БАБЛЮК В. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».....	14
БАРНА Х.В., ДЕЛЕГАН М.Ю. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВИТІ УКРАЇНИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ.....	16
БАРНА Х.В., ПАВЛЮК М.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСОБИСТІСНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	18
БАРНА Х.В., ПОКИНЯ К.Є. МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ: СТРАТЕГІЇ ТА ВИКЛИКИ.....	20
БАРНА Х.В., ТЕСЛЕНКО О.О. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ: ВІД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВИТИ ДО МОЛОДІЖНОЇ ІНІЦІАТИВИ.....	22
БАРНА Х.В., ФЕДУЛОВА О.Б. СТРАТЕГІЇ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВИТІ УКРАЇНИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ТА ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ.....	24
БЕРДАР Н.В., КУШНІР І.І. СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗМІН У ЗАКЛАДІ ОСВИТИ.....	27
БОБИРЕВА О.С., ЛУКІЯНЧИН Н.А. ХАРАКТЕРИСТИКА ФЕНОМЕНУ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВИХ СТУДІЯХ.....	29
БОБИРЕВА О.С., СЕРДЕНКО А.-М.В. ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА.....	31
ГОНЧАРУК Н. В., ПОНОМАРЕНКО Ю. С., БРИЖАК Н. Ю. ГРА ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ГПД.....	33
ГУСТІ М. В., КОМАР О. В., БРИЖАК Н. Ю. ГУРТКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ РІЗНОВИДІВ ПОЗАКЛАСНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ РОБОТИ.....	35
НЕСТЕРУК А. А., ЧОРНОМЕРЕЦЬ А. О., БРИЖАК Н. Ю. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З БАТЬКАМИ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	38
ВОЛОЩУК В.С., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: МЕТА І ЗАВДАННЯ..	40
ГАВРИШКО С. Г., ГОБАН Н. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПРИТНОСТІ, ЯК ФІЗИЧНОЇ ЯКОСТІ.....	42
ГАВРИШКО С. Г., ДАНКО О. ШУТКА М.М. ОЦІНЮВАННЯ ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ БАСКЕТБОЛ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	45
ГАВРИШКО С. Г., КРИЧФАЛУШІЙ Б. ОРГАНІЗАЦІЯ ФОРМ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	47
ГАВРИШКО С. Г., ФАРКОВЕЦЬ М. УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	49
ГАНГУР Г. В., ХОМА О. М. СПІВПРАЦЯ ВЧИТЕЛЯ Й АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ	

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Література:

1. Лях В.І. Поняття «координаційні здібності» і «спритність». *Теорія і практика фізичної культури*. 2003. № 8. С. 44-46.
2. Боген М.М. Навчання рухових дій. К. : Фізична культура і спорт, 2005. 234 с.
3. Теорія і методика фізичного виховання школярів : навч. посіб. в 2 ч. Ч. 2 / Б. М. Шиян, І. О. Омеляненко. Т. : Навчальна книга-Богдан, 2012. 304 с.
4. Теорія і методика фізичного виховання. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : підручник в 2-х томах / Під редакцією Т.Ю. Круцевич. Том 1. К. : Олімпійська література, 2003. 423 с.

УДК 373.3.091.26:796.012.57:796.323.2(043.2)

ГАВРИШКО С. Г.,
канд. наук з фізичного виховання і спорту,
доцент, доцент кафедри географії та суспільних дисциплін,
Мукачівський державний університет
ДАНКО О.
здобувачка спеціальності 013 «Початкова освіта»,
Мукачівський державний університет
ШУТКА М.М.,
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету»

ОЦІНЮВАННЯ ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ БАСКЕТБОЛ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Гра баскетбол – це спортивна гра, яка має змагальний характер. Як зазначав Леонід Поплавський, гра – це змагання між гравцями двох команд, в якій прагнення перевершити суперника у швидкості дій, винахідливості, влучності кидків та в інших діях, спрямованих на досягнення перемоги, привчає гравців мобілізувати свої можливості, діяти з максимальним напруженням сил, долати перешкоди, що виникають під час ігрової діяльності[1].

В сучасній науково-педагогічній літературі є ряд авторів (Леонід Поплавський, Андрій Драчук, Микола Галайдюк, Роман Мозола), які докладно описують техніку гри у баскетбол. У цих працях викладені загальні питання організації педагогічної роботи, а також методичні матеріали, які необхідно використовувати у роботі з дітьми певного віку[1;2;3]. Але на сьогодні відсутні чіткі рекомендації, щодо критеріїв оцінювання технічних елементів гри в баскетбол для учнів початкової школи. Наявність таких критеріїв дасть можливість вчителю початкової школи та вчителю фізичної культури правильно оцінити техніку виконання учнем певних елементів та спостерігати динаміку покращення техніки виконання різних елементів.

Завдання – розробка критеріїв оцінювання якості володіння м'ячем у нападі у грі баскетбол учнів початкової школи.

До володіння м'ячем в нападі входять – ловля і передача м'яча, ведення м'яча і кидки у кошик.

Для визначення правильності виконання учнями ведення м'яча в русі нами:

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

сформований опис тестової вправи (пересування відбувається на напівзігнутих ногах, нахил тулуба трохи вперед. Рука, що веде м'яч зігнута в лікті, кисть з вільно розведеними пальцями накладається на м'яч зверху і від себе. Поштовх м'яча гравець виконує збоку від себе, рівномірно погоджує з переміщенням. Дивитися необхідно вперед, а не на м'яч. У 2 класі учні ведуть м'яч по прямій зручною рукою, в 3 класі – правою і лівою рукою й оцінюється це окремо, у 4 – змійкою, між розставленими кеглями);

визначено необхідне обладнання та інвентар(баскетбольний м'яч, свисток, кеглі);

вказівки і зауваження до виконання вправи: рух виконується вільно, невимушено, м'яч не повинен перешкоджати гравцеві на шляху його переміщення; опускаючи долоню на м'яч, необхідно намагатися штовхати всією рукою; при веденні змійкою кеглі після виконання вправи повинні залишитися на місці;

можливі технічні помилки (удари долонею по м'ячу, ведення м'яча поперед себе, ведення не у стійці баскетболіста, рука не рухається за м'ячем, ведення двома руками одночасно, подвійне ведення, затримка м'яча на руці, вузьке розташування пальців та кисть не повторює форму м'яча, неправильне чергування рук відносно захисника).

Для визначення правильності виконання учнями передачі м'яча двома руками від грудей:

сформований опис тестової вправи (учні шикуються у дві лінії один напроти одного, на відстані у 2 класі – 2-2,5 м, у 3 класі – 2-3 м, у 4 класі – 3-3,5 м. Виконується 20 передач з урахуванням того, що передача виконується з одного положення: ноги зігнуті в колінах, одна нога попереду іншої, руки зігнуті в ліктях перед грудьми, тулуб злегка нахилений уперед. При передачі учень описує дугу руками з м'ячем перед собою, униз на груди і, випрямляючи руки вперед від себе посилає м'яч активним рухом. Тулуб супроводжує передачу м'яча);

визначено необхідне обладнання та інвентар(баскетбольний м'яч, свисток, 2 лінії розташовані паралельно одна одній);

вказівки і зауваження до виконання вправи: учні не повинні заступати за лінію; в момент ловлення м'яча зберігати рівновагу; передачі виконувати точно; починати виконувати за звуковим сигналом;

можливі технічні помилки (ліктя розведені в сторони, виконується не в стійці баскетболіста, неточна передача, вага тіла розподіляється на обидві ноги, рука не рухається за м'ячем, неправильне утримування м'яча, неповне випрямлення рук) в техніці гри).

Для визначення правильності виконання учнями штрафних кидків:

сформований опис тестової вправи (учень стає до лінії, м'яч тримає двома руками біля очей, ноги трохи зігнуті. Школяр прицілюється дивлячись на передню дугу кільця, трохи присідає і викидає м'яч. М'яч описує дугу по високій траєкторії руху. Для 2 і 3 класу м'яч береться меншого розміру і легший, вже для

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

4 класу штрафні кидки виконуються звичайним ігровим м'ячем (довжина округлості м'яча не повинна бути меншою 74,9 см і більшою 78 см. Вага не менше 567 г і не більше 650 г). Також учням 2 класу дозволяється робити 1 крок вперед, або накреслити лінії ближче, ніж лінія штрафного кидка (на відстані 4 м від кільця), а для учнів 2 і 4 класу учні вже виконують вправу з лінії штрафного кидка (5,80 м.);

визначено необхідне обладнання та інвентар (свисток, баскетбольний м'яч, лінія штрафного кидка);

вказівки і зауваження до виконання вправи: (учні не повинні заступати за лінію ні до, ні після виконання кидків; під час виконання кидка можна підстрибувати; не забувати за заключний рух кисті в момент виносу м'яча);

можливі технічні помилки (прямі ноги перед кидком, лікті розставлені в сторони, після кидка руки випрямлені не повністю, неправильне утримання м'яча, неодноточний рух правою і лівою рукою, немає замаху перед кидком, не супроводжується м'яч після кидка, не працює кисть, робота рук не скоординована з ногами).

Критерії оцінювання відповідають програмовим вимогам та віковим особливостям учнів, враховано всі важливі технічні помилки, а також відмічена доцільність їх використання в процесі формування рухових вмінь і навичок з баскетболу в учнів початкової школи.

Таким чином, успішність та складність виконання ігрових завдань у грі баскетбол залежить від рівня і якості володіння м'ячем, а саме: своєчасності переміщень, ефективності ведення, передачі та ловлі м'яча, а також влучності кидків у баскетбольний кошик.

Розроблені критерії оцінювання техніки володіння м'ячем в грі баскетбол. При цьому враховані можливі технічні помилки при виконанні тестових вправ, програмові вимоги та вікові особливості учнів початкової школи.

Література:

1. Драчук А. І. Інтенсифікація навчального процесу з фізичного виховання на моделі баскетболу. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2008. Т. 2. С. 96–98. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fvs_2008_2_32.

2. Мозола Р.С. Індивідуальне тренування баскетболістів. Львів, 1993. 87 с.

3. Поплавський Л.Ю. Баскетбол. Підручник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту. К.: «Олімпійська література», 2004р. С.446.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>